Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 140. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го ЧЕРВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 23, 1978 No. 140. VOL. LXXXV.

ЧОТИРИ ПЕНСИЛЬВЕНІЙСЬКІ ОКРУГИ ВІДЗНАЧИЛИ ЮВІЛЕЇ ВИДАНЬ УНС

Лігайтон, Па. — Попередньої неділі, 11-го червня, чотири пенсильвенійські союзові округи: Філядельфія, Шамокін, Аллентавн і Вілкс Бері здійснили вже раніше запляновапий задум і багатолюдною зустріччю та різноманітною товариською і мистецькою програмою відзначили ювілейні дати періодичних публікацій УНСоюзу: 85-ліття щоденника ,,Свобода'', 45-ліття англомовного ,,Українського Тижневика'' та 25-ліття незрівняного і неперевершеного жадною іншою етнічною групою в Америці дитячого місячника ,,Веселка''.

Для відзначення цих ювілейних дат ці чотири Округи, що їх очолюють відомі союзові і громадські активісти: переобрана тепер знову на головну радну пані Анна Гарас (Аллентавн), Петро Тарнавський (Філядельфія), Тимко Бутрей (Шамокін) і мгр Роман Дяків (Вілкс Бері) уже під кінець минулого року створили окремий спільний Комітет з пані Анною Гарас, як головою, у проводі та спільно приготовили цю прикладну імпрезу, хоча ця підготова відбувалася саме в конвенційному часі і всі вони мали ,,повні руки'' організаційної роботи.

Імпреза відбулася на оселі ім. Ольжича і — як це відмітив у своєму слові ред. А. Драган — навряд чи можна б вибрати для відмічення ювілейних дат публікацій УНС більш відповідне місце, власне з уваги на ім'я патрона Оселі, Олега Ольжича, який символізує й репрезентує ті найвищі людські ідеали, що їм по своїй спроможності намагаються служити публікації УНСоюзу.

Ювілейну зустріч, яка відбулася в новозбудованій залі Оселі після полудня, попередили перед полуднем Богослуження в католицькому і православному віровизнаннях і опісля спільна панахида за основоположника ,,Свободи'' о. Григорія Грушку та за всіх померлих редакторів союзових видань. Святі Літургії служили о. Роман Маринюк, український католицький парох Палмертавну, та о. протоієрей Нестор Коваль, український православний настоятель Скрентону, виголосивши при цьому відповідні до нагоди проповіді.

Мистецьку частину програми після обіду започаткувала коротким вступним словом про видавничу службу УНСоюзу та про ролю союзових публікацій голова Комітету, головна радна пані Анна Гарас. Вона представила і привітала приявних на імпрезі духовних отців: о. протопресвітера Гілярія Врублівського о. Романа Мартинюка, о. протоієрея Нестора Коваля, о. Володимира Грабця, о. Тараса Лончину та, зокрема о. Богдана Левицького, зорганізований і керова ний яким танцювальний ансамбль при УКЦеркві в МекАду брав активну участь в мистецькій програмі ювілейної зустрічі. В дальшому пані Гарас представила і привітала приявних новообраного головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса з дружиною, головного організатора Степана Гавриша, переобраного знову на головного контролера проф. д-ра Богдана Гнатюка та переобраного знову на головного радного УНС Івана Одежинського, заступника голови Виконавчого Органу УНРади, ред. Володимира Біляєва, голову Відділу УККА у Філядельфії проф. д-ра Петра Стерча, головного редактора братської ,,Народної Волі'' д-ра Василя Вергана, бувшого стейтового асамблімена Пенсильвенії п. Василя Рибака, професора Аллентавнського універси-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Відзначать 37-му річницю Акту відновлення Української Держави

Елленвіл, Н. Й. — В днях 1 і 2-го липня ц. р. Організації Українського Визвольного Фронту східнього побережжя ЗСА відзначатимуть тут на просторій Оселі Спілки Української Молоді Америки 37-му річницю Акту з 30-го червня 1941 року, яким Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголосила, супроти волі нових фашистських окупантів, відновлення Української Держави. Святкування, які відбудуться у двох частинах, підготовляє спеціяльний Комітет під керівництвом Богдана Качора, голови 2-го Відділу ООЧСУ в Ню Йорку.

В суботу, 1-го липня о год. 5-ій по полудні у великій холодженій залі відбудеться політичний панель з участю провідних діячів Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського — д-ра А. Лозинського, Ігора Зварича і Андрія Прядки (модератором буде Роман Зварич); о год. 9-ій забава при оркестрі ,,Іскра''.

В неділю, 2-го липня після Богослужб, які будуть правитись в наміренні українського народу, у цій же залі буде Святочна програма, у якій візьмуть участь: Богдан Качор — відкриття; Володимир Мазур — Святочне слово; хор Осередку СУМА ім. 30-го червня в Йонкерсі; Оля Шкафаровська — рецитація; тріо бандуристів ,,Юні Орли'' — (Осередок СУМА в Пассейку); Стефан Шкафаровський — сольоспів (Осередок СУМА Йонкерс) інструментально-музичний гурток (Осередок СУМА Пассейк). Програму вестиме Корнель Василик з Ню Йорку.

В неділю, 2-го липня о год. 7-ій рано виїде з Ню Йорку до Елленвіллу автобус. Охочих організатори просять голоситися на числа телефонів: (212) 982—1170, (212) 473—3467, або особисто в бюрі ООЧСУ чи СУМА при 136 2-га евеню в Ню Йорку.

Нова Рада багатокультурности в Канаді

Оттава, Канада. — Українська преса в Канаді інформує, що федеральний міністер багатокультурности в Канаді Норман Кафік призначив 29 нових та затвердив 5-ох із давніх членів до 100-особової Дорадчої Ради для справ багатокультурности. Рада, як відомо, скликає всеканадські та провінційні конференції, на яких обговорюються культурні проблеми поодиноких етнічних груп.

Між проголошеними членами Ради є д-р Юрій Даревич з Торонта, який є новонаіменованим членом, та д-р Роман Олійник з Монтреалю, який був вже раніше і тепер є затверджений вдруге.

Міністер Н. Кафік проголосив, що третя з черги канадська конференція для справ багатокультурности відбудеться в Оттаві осінню 1978 року.

ЗСА НЕ ВЖИВАТИМУТЬ ВІЙСЬКОВОЇ СИЛИ В АФРИЦІ — ЗАПЕВНЯЄ ВЕНС

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Промовляючи тут у вівторок, 20-го червня, на річній конференції Молодшої Торговельної Палати, державний секретар Сайрус Венс заявив, що ЗСА не наслідуватимуть військової діяльности Совєтського Союзу і Куби в Африці, тобто, не посилатимуть своїх військових частин на той континент, бо такі методи тільки спричиняться до загострення конфліктів і до страждання населення африканських країн. Натомість Америка застосує ,,позитивний підхід'',а саме, допомагатиме тим державам розв'язати економічні, соціяльні та політичні проблеми, що повинно запобігти майбутньому втручанні чужих країн у справи Африки.

Державний секретар Сайрус Венс під час промови в Атлантик Сіті

У промові, яку речники Білого Дому назвали ,,авторитетним поясненням політики ЗСА відносно Африки'', Венс вживав більш примирливих висловів про військове втручання СССР і Куби в справи того континенту, ніж недавні гострі вислови президента Джіммі Картера і д-ра Збігнєва Бжезінського, головного дорадника для справ крайової безпеки, але все одно заявив, що інтервенція Москви та Куби загрожує незалежності африканських країн і може пошкодити загальним відносинам між ЗСА та Совєтським Союзом.

Закликаючи Москву та Гавану припинити військове втручання в Етіопії, Мозамбіку та Анґолі, Венс повідомив про зміну в політиці Вашінґтону відносно марксистського уряду Анґолі, очолюваного президентом Аґостіном Нетом, заявляючи, що уряд ЗСА старатиметься нав'язати з анґольським урядом ,,більш нормальні контакти'', щоб в такий спосіб поліпшити вигляди на замирення між Анґолею та Заїром, як теж включити Анґолю в старання розв'язати расовий і політичний конфлікт у сусідній Намібії, яка находиться під контролею Південно-Африканської Республіки. Венс і речники Державного департаменту підкреслили, що не пропонують встановляти нормальних дипломатичних зв'язків з марксистським режимом Анґолі, бо в тій країні находиться велика кількість кубинських вояків, але зазначили, що ближчі контакти Вашінґтону з у рядом Нета можуть запобігти майбутнім нападам катанґських партизанів з території Анґолі на Заїр. Як відомо, кубинські вояки і совєтська зброя допомогли встановити в Анґолі марксистський режим, хоча більшість населення тієї колишньої португальської колонії у громадській війні підтримувало антимарксистські фракції, а крім того, кубинські вояки та ,,дорадники'' відіграли важливу ролю в двох нападах катанґських партизанів, бази яких находяться в Анґолі, на південну частину сусіднього Заїру.

Державний секретар Венс у своїй промові зазначив, що уряд ЗСА зацікавлений мирною розв'язкою всіх конфліктів в Родезії, Намібії та Південно-Африканській Республіці, як теж припиненням воєнних зударів між Етіопією та Сомалією.

Країни ОПЕК не будуть підвищувати цін на нафту в цьому році

Женева, Швайцарія. — Пресові агентства інформують, що країнри ОПЕК — Організації країн — експортерів нафти, вирішили на своїй щорічній конференції в Женеві не підвищувати в цьому році цін на нафту, але вони не можуть гарантувати, що ціни в слідуючому році залишаться на цьому самому рівні з огляду на інфляцію платничої валюти, головно американського доляра. Представники ОПЕК заявили кореспондентам, що ще сьогодні тяжко перебачити на скільки будуть піднесені ціни на нафту в 1979 році, бо про це рішатимуть експортери нафти пізніше, на підставі студій, які переведе спеціяльний комітет, покликаний в Женеві, завдянням якого буде не тільки перевірити інфляційні тенденції платничої валюти, але також зайнятися студіями охорони інтересів країн ОПЕК. На думку економічних спостерігачів, рішення задержати ціни нафти на теперішньому рівні треба завдячувати прозахіднім, переважно арбським країнам, а зокрема Савдійській Арабії й Іранові, які, разом беручи, експортують біля 40 відсотків нафти. Рішення про замороження цін на нафту до кінця 1978 року було прийнято більшістю голосів і його подав до відома преси генеральний сектрар ОПЕК Алі М. Джаіда з Кувейту. Помимо того, що міністер нафтової продукції Савдійської Арабії, Шейк Агмед Закі Ямані, висловив своє вдоволення з перебігу нарад країн ОПЕК це однак не зменшило напруження і невдоволення серед військових делеґацій, які закинули Савдійській Арабії й Іранові, що вони діяли в інтересах З'єднаних Стейтів Америки, найбільшого імпортера нафти з країн ОПЕК. Найгостріше проти Ямані виступав представник Лівії, Аззездін Алі Мабрук, і делеґати Альжиру.

У Вашінґтоні, заступник пресового секретаря Рекс Ґранум заявив кореспондентам, що Білий Дім дуже вдоволений з перебігу і рішення конференції ОПЕК. Представники міжнародної організації імпортерів нафти заявили, що в січні 1979 р. ціна на нафту напевно буде підвищена від 5—10 відсотків. Замороження цін на цей важливий продукт, — заявили речники цієї організації, — це все, що могли зробити під теперішню пору експортери нафти для задержання стабільности західньої економіки. Загально вважають, що підвишки цін на нафту не можна буде оминути в 1979 році. Економісти передбачають, що в грудні ц. р. представники ОПЕК зноу зберуться на свою конференцію і піднесуть ціни з 12.70 за бочку до приблизно 15 долярів, що у практиці означатиме, що пересічний покупець в ЗСА платитиме від 1—2 центів більше за ґальон бензини. Очевидно, що спеціялісти не виключають загального покращання економіки ЗСА, а зокрема зміцнення вартости американського доляра.

ТІТО ПЕРЕСТЕРІГАЄ ЗСА І СССР ПЕРЕД ПОМИЛКАМИ, ЯКІ МОЖУТЬ ДОВЕСТИ ДО ВІЙНИ

Беоґрад, Юґославія. — Президент Юґославії маршал Йосиф Тіто, відкриваючи у вівторок, 20-го червня ц. р., одинадцятий з черги Конґрес юґославської Комуністичної партії, перестерігав у своїй вступній промові уряди З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу перед помилками, які легко можуть допровадити, у випадку поглиблення конфлікту, не тільки до льокальних війн, але також до великої світової війни. У своїй промові Тіто також натякав, що Юґославія продовжуватиме свою незалежницьку політику балянсу між Сходом і Заходом, але звертав увагу, говорячи про зовнішні і внутрішні справи, на труднощі, які стають на перешкоді у здійснюванні такої політики.

Написану на 92 сторінках промову маршала Тіта, яку він виголосив на Конґресі, юґославські і західні дипломати пояснюють, як намагання старого, 86-річного маршала повторити свою політичну філософію, яка довела до розриву Юґославії з Совєтським Союзом 30 років тому і побудови невтральної комуністичної держави під боком комуністичного світу. Дехто з політичних спостерігачів твердить, що завданням Тітовської промови було приготовити ґрунт для передачі влади в Юґославії в молодші руки без більшого потрясення в країні, чи викликання непорозумінь в середині Комуністичної партії, яка складається з багатьох етнічних відтінів. Помимо того, що на Конґресі немає жадних контроверсійних справ до полагодження, зацікавлення перебігом нарад є дуже велике власне з огляду на можливість постипенної передачі влади і евентуальних пересунень в Президії Центрального Комітету Компартії. Пріорітет однак має політика балянсу між двома світами — східнім і західнім, яку президент Тіто провадив з великою вмілістю. Сьогодні він сам вказує на багато труднощів, які загрожують Юґославії, якщо вона не буде в будучому продовжувати незалежницького курсу.

Повертаючись до зовнішньої політики Тіто вказав на декілька місць, які можуть стати запальними пунктами спочатку льокальних, а пізніше навіть великої світової війни. Таким пунктом, на його думку, був ще донедавна Близький Схід. Тіто засудив також всякі інтервенції зі зовні в країнах Африки, натякаючи на кубинські ,,пригодницькі'' війни в багатьох африканських країнах. Тяжкі слова докору Тіто залишив однак для ЗСА і СССР, конфлікт між якими, на думку Тіта, може допровадити спочатку до ,,холодної'', а опісля до ,,гарячої'' війни. Перегони в зброєнні, збільшення військових сил напевно не ведуть до миру, — заявив Тіто — а радше навпаки. Доказом цього є події в Африці, де кожна з потуг намагається по своєму здобувати там впливи.

Опісля Тіто повернувся до своєї улюбленої теми — політичної й ідеологічної свободи кожної партії і держави, яка не бажає включатися в жадний бльок держав і хоче залишитися невтральною.

В Конґресі бере участь біля 2.000 делеґатів і 130 представників закордонних комуністичних партій у характері гостей. Найближче до Тіта сиділи Едвард Кардель, член президентського бюра, Стен Доланц, перший заступник генерального секретаря Компартії, Владімір Бакаріч, лідер Хорватії і Нікола Любічіч, міністер оборони.

В'єтнам атакує китайців за закриття трьох консулятів

Гонґ Конґ. — Пресові агентства інформують, що відкриті суперечки між урядами В'єтнаму і Китайської Народної Республіки набирають чимраз більше на гостроті. У вівторок, 20-го червня, міністерство закордонних справ КНР наказало закрити три в'єтнамські консуляти в місцевостях Кунмінґ, Наннінґ і Кантон з вимогою, щоб працівники цих трьох консулятів якнайшвидше покинули китайську територію. В середу, 21-го червня, уряд В'єтнаму гостро запротестував проти китайської поведінки, назвавши це поступування ,,катастрофальною політикою'' Пекіну, яка включає також відкриту піддержку з боку китайського уряду для Камбоджі у прикордонному конфлікті з В'єтнамом. Суперечка між Китаєм і В'єтнамом за переселенців і допомогу Камбоджі може перетворитися на справжню війну між обома країнами, — кажуть політичні спостерігачі і кореспонденти. Стало відомо,

що в напрямі В'єтнаму наближається велика китайська фльота, а деякі китайські кораблі наблизилися вже до Тонкінського заливу. Покищо це не відомо, чи ця фльота складається виключно з рибальських і транспортових кораблів, які займаються переселенням китайських громадян з В'єтнаму, чи це військові кораблі.

Садат готовий продовжувати переговори з Ізраїлем

Каїр. — Єгипетський президент Анвар ель-Садат, у вівторок, 20-го червня, заявив, що не зважаючи на відмову ізраїльського уряду прем'єра Менахема Беґіна зайняти конкретне становище щодо майбутнього статусу окупованих арабських земель на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази, він оптимістично розглядає можливості замирення на Близькому Сході і готовий відновити безпосередні переговори з Ізраїлем відносно миру. Проте, Садат зазначив, що покищо ізраїльський уряд не представив жадних мирових пропозицій, які могли б спонукати Єгипет вже тепер відновити безпосередні переговори, які перервано в січні цього року. Минулої неділі, 18-го червня, ізраїльський уряд видав досить невиразну заяву в справі майбутности згаданих арабських земель, натякаючи, що Ізраїль, хоча надасть арабському населенню ,,внутрішню автономію'', то навіть після 5-річного ,,переходового періоду'' може задержати контролю над тими землями.

Відкидаючи заклики президента Картера зайняти конкретне становище щодо майбутнього статусу окупованих земель, ізраїльський уряд і парламент повідомили, що після 5-річного періоду Єрусалим може погодитися ,,переговорювати питання майбутнього статусу цих земель''. Американський уряд натомість надіявся, що протягом цього ,,переходового періоду'' доля окупованих земель вже буде вирішена шляхом плебісциту серед палестинських арабів.

,,ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ'' ПСИХІЯТРИЧНОЇ КОМІСІЇ ПОВІДОМЛЯЄ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався недавно ,,Інформаційний бюлетень Робочої комісії для прослідження використовування психіятрії для політичних цілей'' з 20 квітня 1978 року, в якому є інформації теж про трьох українських політв'язнів: Миколу Плахотнюка, Зіновія Красівського і Михайла Луцика. Членами ,,Комісії'' є Вячеслав Бахмін, Олександер Подрабінек і Фелікс Серебро (останній відбуває засуд в в Мордовії — 431160, Мордовська АРСР, ст. Потьма, пос. Явас, учр. ЖЧ-385 (11—10).

Михайло Луцик

Подаємо частини документу, які стосуються українських в'язнів (у перекладі з російської мови):

,,Микола Плахотнюк. 20 лютого 1978 року Київський обласний суд прийняв рішення про переведення Миколи Григоровича Плахотнюка з спеціяльної психіятричної лікарні до психіятричної лікарні загального типу, Виглядає, що Плахотнюка переведуть до психіятричної лікарні в Смілій, Черкаської области, недалеко від місця проживання його сестри Анни Григорівної Бондаренко, яка є назначена опікуном Плахотнюка.

Під час судового засідання головуючий суддя Дишель сказав, що Плахотнюка покарали за те, що він був проти радянської влади (Дишель був суддею на процесах Мариновича і Матусевича, Надії Світличної і інших українських правозахисників).

6 квітня 1978 року Верховний суд УРСР, на касаційному розгляді справи затвердив рішення суду першої інстанції''.

,,Зіновій Михайлович Красівський, 1930 року народження, українець. До часу арешту працював учителем, писав вірші. Арештований в 1967 році за участь у видаванні самвидавного журналу підпільної організації ,,Український національний фронт''. Засуджений на 5 років в'язниці, 7 років таборів і 5 років заслання. У грудні 1971 року, у Владимірській тюрмі, його обвинувачували за ст. 70 КК РСФСР в поширюванні своїх віршів. Експертна комісія Інституту ім. Сербського визнала його несудимим. У 1972 році його помістили в спеціяльній психіятричній лікарні загального типу у Львові, де він перебуває під сучасну пору. Адреса лікарні: 29200, Львів, вул. Кульпаркова, ч. 95''.

,,Михайло Петрович Луцик. Народився в Австро-Угорщині. Дитячі роки провів у Відні. У 30-их роках жив у Німеччині, навчався у Берліні. При кінці 30-их років був арештовани ґестапом. У 1941 році (або 1942) його звільнили і відпустили на батьківщину. В 1944 році його арештували органи КҐБ. До 1956 року перебував у концентраційних таборах. Регабілітований в 1956 році. В 1957 році знову арештований і засуджений на 15 років позбавлення волі. Звільнений в 1972 році. Після звільненки вважає себе австрійським громадянином. Відмовився від радянського пашпорту. Осінню 1973 року засуджений на2 роки позбавлення волі ,,за бурлакування'' (стаття 209 КК РС ФСР). У таборі продовжував твердити, що він австрійський громадянин і через те в 1974 році його перевезли до Дніпропетровської спеціяльної лікарні. Перебуває там до цього часу.''

В ,,Інформаційному бюлетені'' говориться теж про відвідини д-ра Гаррі Лоубера в Москві: ,,Від 11 до 15 квітня 1978 року перебував в Москві член англійської Королівської колеґії психіятрів д-р Гаррі Лоубер. На прохання Робочої комісії Г. Лоубер обслідував деяких колишніх політв'язнів психіятричних лікарень і зробив висновки про стан їхнього здоров'я. 14-го квітня д-р Лоубер відвідав Московську психіятричну лікарню ч. 1, ім. Кащенко...Г. Лоубер передав Олександрові Подрабінеку листа президента Королівської колеґії психіятрів проф. Лінфорда Ріїса, в якому повідомляється, що під сучасну пору Королівська колеґія пильно вивчає матеріяли Робочої комісії у справі Володимира Рождєствова. У листі-відповіді, Робоча комісія подякувала Королівській колеґії психіятрів за її діяльність в обороні жертв психіятричних репресій в СРСР і висловила надію на дальшу співпрацю''.

ВИЯВЛЯЮТЬ ПОДРОБИЦІ СУДУ НАД ПЕТРОМ ВІНСОМ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На захід продістався самвидавний документ п. н. ,,Суд над петром Вінсом'' разом з,,касаційною скаргою'' з 12 квітня 1978 р. і ,,клопотанням'' з 6 квітня 1978 р. його адвоката Н. А. Шафранського. Даємо повний текст документу ,,Суд над Петром Вінсом''.

Раніше намічений на 26 березня 1978 р. суд над членом Української групи 'Гельсінкі' Петром Георгієвичем Вінсом, арештованим 15 лютого 1978р. був перенесений на 6 квітня 1978 р. з причин 'недостачі транспорту для доставлення підсудного на суд'.

Суд відбувся 6 квітня 1978р. в приміщеннях Подільського районного народного суду міста Києва.

Петро Вінс

Обставини суду:

Тиждень перед судом, 31 березня, заарештували на вулиці і засудили на 15 днів Петра Драга, приятеля П. Вінса, закидаючи йому лихослів'я і порушеня порядку.

Рано 6 квітня (в день суду) заарештували вдома Валерія Надюка на підставі придуманого обвинувачення у дрібній крадежі і задержали до закінчення суду. Він був одним із свідків в обороні Вінса і мав давати свідчення про незаконне звільнення Вінса з

(Закінчення на ст. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

СССР, Китай і Японія

Протягом останнього часу розгорнулась досить пожвавлена дискусія і обмін дипломатичними нотами між Совєтським Союзом та Японією в справі переговорів японського уряду з Китайською Народною Республікою з метою підписання договору про політичну, культурну, а зокрема економічну співпрацю, яка пожвавила б торгівлю між тими двома великими країнами, як також значно спричинилася б до модернізації китайської індустрії і господарського життя в загальному, про що мріють китайські лідери вже від років.

Переговори, як треба було сподіватися, викликали чимале поденервування в Кремлі з двох причин: у першу чергу тому, що комуно-московські імперіялісти взагалі ведуть неперебірчиву кампанію проти червоного Китаю за його ворожу поставу до СССР і відмову на совєтський лад ,,нормалізувати'' китайсько-совєтські відносини, себто підкоритись Москві, як також за саму китайську версію пропонованого договору з Японією, яка включає контроверсійну клявзулю, що обидві країни — Китайська Народна Республіка і Японія, будуть рішуче боротися проти ,,гегемонії'', яку бажає накинути країнам Азії і Африки ,,третя сила''. Очевидно, московські верховоди знають, що тією ,,третьою силою'' китайці вважають Совєтський Союз і його агресивну політику, і тому вони рішуче виступили проти підписання договору між названими країнами, кажучи, що той договір скерований проти СССР і що китайські керівники, ведучи ворожу до Совєтського Союзу політику, намагаються включити Японію в ,,антисовєтський фронт''.

В останній дипломатичній ноті, переданій міністрові закордонних справ японського уряду амбасадором СССР Дімітрієм С. Полянським 19-го червня ц. р., між іншим, говориться, що СССР перевірить свою політику у відношенні до Японії, якщо договір з КНР буде підписаний. Попікшись на попередніх гострих нотах і листах самого Леоніда Брежнєва, висиланих на адресу японського уряду, комуно-московські диктатори вирішили цим разом застосувати лагіднішу і більш примирливу тактику, знаючи, що їхні погрози сприйматимуть в Японії дуже негативно, тимбільше,що прем'єр-міністер Японії Такео Фокуда, який є великим прихильником підписання договору з Китайською Народною Республікою, може у відплату знову зажадати від совєтської імперії звороту Курильських островів, які вони підступом захопили в останніх днях Другої світової війни.

Виглядає, однак, що совєтські ноти з твердженням, що китайці ,,вороги миру'', ,,підривники політики детанту'', ,,розпалювачі війни і ворожнечі між народами'', не переконують японців, бо прем'єр Фокуда, познайомившись з новим совєтським зверненням, висловив надію, що плянований договір з китайцями буде таки підписаний, без огляду на те, чи це комусь подобається, чи ні. Не допомогли також поїздки на Далекий Схід Брежнєва і міністра оборони СССР маршала Устінова, яких свого часу вислав був московський ,,синедріон'' для задемонстрування військової сили імперії і для постраху сусідуючих з Китаєм країн.

Немає сумніву, що поліпшення китайсько-японських відносин дуже турбують Москву. Турбують, мабуть, більше, як західній антикомунізм. Нічого дивного — китайський колос з допомогою японської сильно розвиненої індустрії може становити для московської імперії дуже поважну загрозу в майбутньому.

,,Продавці смерти''

Називаючи поширення наркоманії в ЗСА явною і серйозною загрозою для здоров'я і майбутности Америки, посадники американських міст і містечок на своїй конференції в Атланті, Джорджія, закликали Білий Дім поробити заходи, які поборювали б цю загрозу, та звернулися до Конґресу, щоб якнайшвидше схвалив закони, які запобігали б нелеґальній торгівлі наркотиками, зокрема встановили б мінімальні терміни ув'язнення для ,,продавців смерти''. Під сучасну бо пору багато засуджених торгівців нелегальними наркотиками одержують дуже легкі кари, або зовсім непокарані.

Заклик посадників міст до посилення боротьби проти наркоманії дуже на часі. Урядова статистика виказує, що тепер річно вмирає від наркотиків від 5 до 7 тисяч американців, головним чином молодих людей, а десятки тисяч інших американців-наркоманів в дійсності не живуть, а тільки існують з дня на день. Крім того, близько половини всіх ,,вуличних злочинів'' доконують наркомани, які в такий спосіб стараються роздобути гроші для заспокоєння свого страшного налогу. У той самий час торгівці нелегальними наркотиками заробляють величезні суми із нещастя тисяч осіб, бо не бояться, що будуть строго покарані. Тому вимога посадників міст, щоб кари для продавців нелегальних наркотиків були гостріші — цілком оправдана. Добро й майбутність Америки та її населення вимагають таких законів, які відстрашували б потенціяльних продавців наркотиків від того страшного фаху.

Проте, як вказують коментатори, більші кари самі не розв'яжуть всезростаючої проблеми наркоманії в ЗСА та інших країнах світу. Хоча американський уряд постійно закликає уряди інших держав, зокрема тих, в яких продукують наркотики і з яких експортують їх по цілому світі, співпрацювати в поборюванні того зла, то досі така співпраця була мінімальна. Багато країн помилково вважають, що проблема наркоманії є головним чином американською проблемою. Вони не здають собі справи з того, що наркоманія поширюється на всіх континентах і майже в усіх країнах. Тільки тоді, коли до акції поборювання нелегальної торгівлі наркотиками включаться всі держави, можна сподіватися поважних успіхів.

Дуже важливим чинником у боротьбі з наркоманією є також середовище, в якому виростає та виховується молода людина, тобто, родина, школа, молодечі організації тощо. Батьки та вчителі повинні перестерігати дітей про небезпеку від наркотиків і перестерігати не тільки так собі, мимоходом, а присвятити тій справі багато часу і будувати свої перестороги на конкретних доказах і статистиці. Проводи наших молодечих організацій повинні організувати спеціяльні доповіді, гутірки чи дискусії на тему страшної небезпеки від наркотиків. Треба подбати, щоб не було покупців наркотиків. Не буде ,,продавців смерти'', якщо вони не матимуть ,,покупців смерти''.

Панас Феденко

ЗА ПРАВИЛЬНУ ОЦІНКУ ІМПЕРІЯЛІЗМУ

(1)

Імперіялізм — це слово, створене в 19 віці, коли індустріяльні держави Західньої Европи почали ширити свою владу на країни Азії й Африки. Але накидання свого панування на інші народи дуже давнє, бо й ,,імперіялізм'' від римського слова — imperium impero (влада) і (наказую, командую). Склалося так, що европейські держави, навіть невеликі, але добре озброєні захопили під свою владу відсталі заморські країни в Америці, в Азії й Африці і панували в них: Еспанія, Португалія, Голляндія, Бельгія, Франція, а при кінці 19 віку й Німеччина, що стала від 1871 року ,,імперією''. На сході Европи виросла від 17 віку Московська великодержава, яку цар Петро І назвав ,,Російською імперією'' 1721 року.

Перед нашими очима після Другої світової війни порозпадались західньоевропейські колоніяльні імперії по волі, чи по неволі, наслідком повстань народів у поневолених країнах.

Коли впав у Росії царський режим, то здавалося, що прийшов кінець і Російської імперії: неросійські народи цієї великої держави, що творили більшість у державі Романових, заявили своє бажання жити в своїх країнах по своїй волі. Напочатку хотіли зреформувати державу на основі автономії й федерації, але, побачивши, що нова влада в Петербурзі намагалася зберегти централізм, в якому росіяни й надалі були б ,,державною нацією'', неросійські народи відсепарувалися від Росії: Естонія, Латвія, Литва, Біла Русь, Україна, народи Кавказу й Середньої Азії.

Пробували врятувати Російську імперію армії ,,білих генералів'', що воювали проти большевицького уряду, який був створений в Петербурзі в листопаді 1917 р. Командири ,,білих армій'' — Денікін і Колчак — одночасно вели боротьбу проти неросійських народів, що почали творити незалежну владу в своїх країнах. ,,Білі армії'' виступали під кличем — ,,єдина неділима Росія'' і переслідували ,,сепаратистів''. Вони не хотіли миритися з автономістами в козацьких областях Дону й Кубані і тероризували козаків як ,,сепаратистів''. Голову Кубанського уряду Миколу Рябовола убив російський шовініст в Ростові над Доном в серпні 1919 р., а члена Кубанської Ради, священика Калабухова, російські добровольці повісили в Катеринодарі.

Російський большевицький уряд на чолі з Леніном знайшов інший спосіб рятування ,,єдиної неділимої'' централізованої Російської великодержави. Всупереч твердженням деяких ,,совєтологів'', мовляв, Ленін був прихильником державної незалежности народів бувшої царської імперії (таку пропаганду ширив п. Іван Майстренко навіть через радіо ,,Свобода''), — вождь большевицької держави був від початку своєї діяльности непримиренним централістом. Однак, він умів скривати свої централістичні наміри ,,революційними'' фразами, бо проголошував право всіх народів царської імперії на відокремлення від Росії. Коли питали його партійці, як розуміти ці слова, то Ленін в приватних листах відповідав: ,,Ми є проти відокремлення'' (лист Леніна до большевика Шаумяна, р. 1913, ,,Сочинения'', т. 17, ст. 90, третє видання).

Цим хитрим маневром Ленін запаморочив, одурив багато патріотів неросійських країн бувшої царської імперії: вони повірили фальшивій пропаганді большевицької партії про право народів на незалежність і допомагали російській ,,червоній армії'' опановувати неросійські обшири. Коли ці люди, затуманені Ленінською пропагандою, побачили обман (були між ними й комуністи), вони пробували врятувати хоч трохи для розвитку своїх країн. Однак даремно.

Згадую дискусію на XI з'їзді Всеросійської Комуністичної партії (большевиків) (ВКПБб) в Москві 1921 р. Делегат комуністів України Микола Скрипник почув на з'їзді слова про ,,неділиму державу'' і сказав, що це клич царської Росії. Але йому відповіли, що комуністична партія ,,неділима''. Бо фактично в совєтській імперії все рішає центральний комітет компартії в Москві, а партії й уряди ,,союзних'', ,,автономних'' і т. д. республік мусять без дискусії виконувати команду з Москви. Пробували ,,пручатися'' комуністи України — Олександер Шумський (1926 р.), Микола Хвильовий, Микола Скрипник, але їхня опозиція прискорила їхню смерть.

Все далі ,,вбирався в колодочки'' російський великодержавний шовінізм і централізм, була обмежена й зліквідована ,,культурна автономія'' неросійських народів: їм накидають у школі, у пресі, в адміністрації російську мову, мову ,,старшого брата''. Неросійським народам велять прославляти в пресі й через телевізію творців царської імперії — царя Івана Грізного, Петра І, а борців за свободу неросійських народів вони мусять ганьбити й проклинати. Таким чином, замкнулося коло: на місце давнього ,,чорносотенного'' російського імперіялізму прийшов імперіялізм ,,червоний'', що має ще більші апетити ніж завойовницький режим царів Романових.

[Далі буде]

Б. Цимбалістий

ГОЛОКАСТ І НАША РЕАКЦІЯ

II

Метою цієї статті є не лише вказати, як нам доцільніше реагувати в безпосередніх зустрічах і розмовах, але теж обміркувати певні пляни акції на довшу мету, щоб переконливо для усіх відкинути обвинувачення в співучасті в голокасті.

Найпильнішою потребою, видається мені, є зібрання документації про те, скільки українці допомагали жидам врятуватися від німців і як багато наших людей за це потерпіло. Нам відома інтервенція Митрополита Шептицького, але сумніваємося, чи вона відома широким колам жидівського громадянства. Недавно американська преса писала про те, як група жидів запросила українця на відвідини до ЗСА з вдячности за їх врятування. Такі подробиці забуваються в масі щоденних новин, проте, треба їх визбирувати і, коли треба, пригадувати. Багато свідків допомоги жидам вже повмирало, але деякі ще живуть. Треба негайно почати збирати свідчення, зокрема жидів, і видати їх окремою публікацією. Якщо ми не зробимо цього тепер, назавжди втратимо зброю для оборони нашого імени і і нашої національної чести.

Постає питання, хто мав би цим зайнятися. Жиди створили спеціяльну Антидефамаційну Лігу в рамках Бней Бирт для поборювання антисемітизму. Якщо ми такої ліги не маємо — а могли б мати — УККА або СКВУ могли б створити окрему антидефамаційну комісію, завданням якої було б слідкувати за всякими публікаціями, чи іншими формами ширення неправдивих і шкідливих нам інформацій про Україну. x) Така комісія мусіла б мати окремий бюджет і співпрацювати з низкою науковців і видатних громадян, яким вона посилала б інформації про антиукраїнські виступи і планувала протидію. Саме така комісія могла б зайнятися збіркою документів про допомогу українців жидам. Якщо б УККА або СКВУ створили таку комісію і вона з'ясувала б нашому громадянству свій плян праці, притягнула б до співпраці компетентних осіб, наша громада могла б створити окремий фонд на такі цілі. В нас відбуваються збірки на різні партикулярні цілі без ніяких розрахунків перед громадою і без вислідів праці. А тут було б конкретне завдання, яке можна б успішно виконати.

Незалежно від такої праці антидефамаційної комісії, повинна б іти праця над підготовою серйознішої наукової студії про жидів в Україні під час Другої світової війни або в 20 сторіччі, як це дуже влучно запропонувала п. О. Кузишин (,,Свобода'', 9-го травня). Несправедливим є, однак, її та інших осіб закиди, чому, мовляв, наші наукові установи не слідкують за публікаціями, що ширять неправдиві інформації про Україну, чому вони не зареагували зразу на появу книжки Ґріна ,,Голокаст'' і подібне. Так само нереальними є сподівання, що наші наукові установи як УВАН чи НТШ займуться підготовою студії про жидів в Україні. Треба здати собі справу, що ані НТШ ані УВАН не мають такого бюджету, щоб могли ангажувати когось на кілька років для такої праці. Вони ж гуртують науковців, які зайняті дослідами у своїх ділянках і навчаннях в університетах. Чи хто захоче закинути свою теперішню працю і переключитися на іншу тему, залежить від його особистого рішення. Така наукова установа як НТШ і УВАН ледве чи можуть мати якийсь вплив на це рішення.

Єдиною науковою установою, що могла б заангажувати когось до студії українсько-жидівських взаємин, це Український Науковий Інститут у Гарварді, який диспонує деякими фондами. Крім того, можна б перевести окрему збіркову кампанію на таку ціль.

Наукова праця на згадану тему займе принаймні кілька років. Тому ми не сміємо вдоволятися, мовляв, ,,наші науковці над цим працюють'', але кожний з нас може включитися в акцію вже тепер, допомагаючи грішми, чи допомагаючи збирати документацію. Для цього потрібно пляну акції і спеціяльної комісії, щоб керувала нею.

СКВУ чи УККА повинні б звернутися також до тієї групи жидів, що недавно видали заяву в справі жидівсько-українських взаємин і потреб їх ,,нормалізації''. Вони, маючи зібрані нами документи, могли б звертатися до різних жидівських організацій і преси з вимогами впливати на своє громадянство, щоб воно змінило свою настанову до українців. Можна сподіватися, що ця група жидівських діячів піднялася б такого завдання. Вони зрозуміють, що поширювання неправдивих інформацій про ролю українців під час Другої світової війни напевно не викличе прихильности українців до жидів. Такі обвинувачування не приносять користи ані жидам в Україні, ані українцям. А цього тільки бажає собі Москва.

Ніхто не знає, хто інспірував протиукраїнські випади у фільмі Голокаст. Проте, мабуть, це не випадок, що ці обвинувачення проти українців висуваються в часі, коли з боку українців і з боку жидів останніми роками йшли щирі зусилля до співпраці. Хтось хотів вбити клина. Завданням жидівських і українських діячів є робити все, щоб того клина вибити.

x) Коли ця стаття вже була написана, ,,Свобода'' (з 18-го травня) принесла вістку, що група молодих українців у Філядельфії створила ,,Українську Лігу проти знеславлювання''. Це дуже корисний почин і заслуговує на всебічну піддержку усього громадянства. Треба би тільки, на нашу думку, поширити цю Лігу, запрошуючи до співпраці найбільш компетентних і авторитетних осіб з різних країн, та піднести її до рівня організації в рамках УККА або СКВУ.

[Кінець]

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Іван Світличний. ҐРАТОВАНІ СОНЕТИ. Сучасність, 1977, ст. 116. Обкладинка і портрет автора — Любослав Гуцалюк. Передмова — Іван Кошелівець.

Про життя й творчість Івана Світличного пише Іван Кошелівець (ст. 7-12), підкреслює, те, що автор цих ,,Ґратованих сонетів'' належить до тих посталінських людей, які подолали страх і покору деспотії, що було приреченням їх батьків; вони дивують світ протистоянням всемогутній потворі зла, яка щомиті може знищити фізично, але в люті своїй безсила зламати їх духову міць, бо над моральною безпринципністю потвори їх підносить віра у призначення людини, в її право на власну думку, людську гідність, що в нашому українському випадку ідентичне з обороною національної гідности''. На думку Кошелівця, цей новий тип українця може протиставитися московському ворогові тому, що він має ,,невситимий ґін до творчости''.

Колись геніяльний наш Шевченко поставив був слово на оборону свого народу проти московської царської тиранії, а тепер в поневоленій Україні наші поети, вірні сини України, роблять те саме. Царська деспотія кричала: не було, нема і не може бути! — а тепер комуністична диктатура проголосила: було, ще є, але має не бути! — бо твориться совєтський народ, який говоритиме мовою Леніна і Брежнєва.

Поети боронять волі України, хоч за це, як колись і Т. Шевченко, сидять в тюрмах і на засланнях. І. Світличний в сонеті ,,Моя свобода'' пише:

Свободу не втікати
з бою,
Свободу чесности
в бою,
Любити те, що сам
люблю
Але підказане тобою

Свободу
за любов мою
Хоч і покласти
головою,
А бути все ж самим
собою
Не проміняю на твою,
Ліврейську, жебрачу,
ледачу,
Вертку, заляпану,
як здачу,
Свободу хама й холуя.

Несу свободу в суд,
за ґрати,
Мою від мене
не забрати.
І здохну, —
а вона — моя.

Нам здається, що без потреби І. Кошелівець старається пояснити, чому Світличний вибрав форму сонетів, бо ця форма вже традиційна для українських поетів: І. Франко писав сонети в австрійсько-польській тюрмі, Б. Кравців — у польській, а Світличний в ,,найдемократичнішій'' московсько-большевицькій...

В ,,іменному'' сонеті ,,Тарас Бульба'' поет таки явно закликає до бою за Україну:

Ти чуєш, сину? Україну
Плюндрує
чорна татарва,
А ми — хоч
не рости трава.
Ми патріоти
слиним слину.
- - - - - - - - -

З яничари пруть,
ягнята.
З нікому меча
підняти...
Ти чуєш, сину?
Не мовчи.

Читаємо цю збірку І. Світличного і подивляємо його, що своїм словом відважно з-за тюремних мурів б'є ворога України, — що є ще в Україні люди, які

Крізь Мордовії
й Сибіри
Ще носять гордо
світло віри
В свою незраджену
любов.

Дмитро Левчук. ЖИТТЯ І ПРАЦЯ. Філядельфія, 1978, ст. 186.

Ця книжка — це в дійсності біографія покійного Дмитра Левчука, який трагічно згинув в 1977-му році під колесами авта професора університету, який хотів після катастрофи втікати, але був заарештований поліцією. Книжку про життя і працю Дмитра Левчука скомпонувала його дружина Ірина Левчук, яка цією книжкою хоче зберегти пам'ять про свого чоловіка, який так трагічно згинув, хоч міг ще довго працювати та своїм трудом поборювати московську диктатуру в Україні. Недавно пані Чолій-Левчук видала була своїм накладом книжку про подорожі свого чоловіка по Европі (,,Свобода'', ч. 92, з 25-го квітня 1978), а тепер вона видає своїм коштом і пожертвами прихильників її чоловіка книжку про життя й працю свого подруга,

(Закінчення на ст. 4-ій)

Олександер Кульчицький

ЧАС І ОСОБОВІСТЬ У ПРИЗМІ ЛІРИКИ ВОЛОДИМИРА ЯНОВА

(У 50-ліття творчости Автора)

Вже не безпосередньою наявністю вічного у людині (у відчутті релігійних вартостей), але принаймні зазнаванням почуття вічного у проминальному відзначається сприймання теоретичних вартостей науки чи естетичних вартостей поезії в констеляції особовости Янова. Символом цих вартостей стає в ліриці Янова їх місцище — книга:

Без жалю, мирно, в невідоме
Листками падають літа...
І без утоми йду, свідомий,
Що втіха в дім мій завіта,
Хоч підем в простір невідомий.

Як рік за роком багатіє,
І тут, і там, і скрізь вже слід.
Дозрілих ягід з квіту мрії,
Не жалко втечі бистрих літ,
Як рік за роком багатіє.

Дородом осени щасливий,
Хоч ось зима, й мороз, і лід,
Хоч ніч згасить життя й пориви,
Я шлю незнаному привіт,
— В безсмерті книг живу щасливий. (стор.85)

В ,,безсмерті книг'' виявляється невмирущість вміщених у книгах естетичних вартостей пісень поета, як і теоретичних вартостей праць вченого:

Співця і не співця октави,
Що увійшли в чужі серця,
І зрушили ліниві лави
Спішить у свіжий слід співця, —
Піснями славити октави!

І вже не наша йде в століття
Наука й мудрість наших книг:
Це ж мови звук у наших дітях, —
У наших внуках не затих,
І йде з десятиліть в століття. (стор. 82)

Перемога вічного над абсурдною хаотичністю часовости життя буває можливою, наскільки Слово-Логос мислителя, як і слово-мрія чи слово-клич поета стають, за екзистенціялізмом Альбера Камю, осмисленням абсурдности буття.

З добою грузнемо в апокаліпсу
Війни, і мору, й голоду, й провин,
Без біло-чорного знання, що ліпше,
Де істина, й де лжа, життя й загин!

Проте ж! із розкладу й з руїн кошмару,
З невідповіджених питань ганьби,
Мислителі добі несуть у дарі
Своїх думок і розв'язок скарби... (стор. 113)

Посмак вічности у переживанні та творенні вартостей має свою небезпеку у можливості перетворення персоналізму особовости, як творця й звеличника загальнолюдських духових вартостей, на індивідуалізм спрагненого на прославу амбіціоналізму. Протизасобом для тієї небезпеки є належне відчуття в засягу власної особовости етично-соціяльних вартостей життя у спільноті, зі спільнотою і для спільноти. Сам автор добре свідомий небезпеки й місця спільноти та ціни взаємнення для правильного розгорнення власної особовости. Декілька цитат із різних місць вказують на відчуття загрози та на включення себе у спільноту:

А все ж, живий автопортрет людини,
Не тільки власне барвне відбиття:
Із нами йде доба й усі часини
Сучасників багатого життя.)стор. 111)

*
* *

Бажаємо, чи ні — живем добою,
І плаче в нас доба, й кричить із нас;
Розранює серця і рани гоїть
Блаженний наш, і наш нещадний час!

І хто захоче думи наші знати,
Пірнути мусить в темну хлань доби —
З терпіннями, і радістю посвяти,
З прокльоном смерти, й щастям боротьби
(стор. 113)

*
* *

З чужими мислями та почуттями
В колоні в простір і добу ідем,
Мов буква в слові, сіра монограма,
Щоб стати іменем з своїм лицем.

Із дум доби, чи з простору спільноти, —
З нірвани небуття, чи з метушні
По усміх успіху з терпінь тісноти
Встає жива істота з мурашні. (стор. 115)

Із усвідомлення вагомости й місця етично-соціяльних вартостей в цілісній структурі особовости може, що буває дуже часто, виникнути розуміння ще одного роду вартостей, які наголошує Е. Шпрангер, а саме — вартостей політичних. Діється це тоді, коли взаємнення із спільнотою групи (зокрема з національною спільнотою) набирає особливої наснаги та поєднується із активним унаявленням особовости на забезпечення власній групі надрядности у взаєминах із іншими групами, або й у протилежних випадках, — звільнення власної групи від залежности, від підпорядкування іншим. До цього уживається різних засобів, почавши від засобів морального чи економічного примусу і скінчивши на вжитті військової сили чи сил опору, революційної боротьби. Переконливим доказом наявности і наснаги політичних вартостей в особовості В. Янова можуть послужити наступні рядки:

(Закінчення на ст. 4-ій)

Українська Музична Студія

Мгр НАТАЛІЇ КОТОВИЧ

Неділя, 25 червня 1978 р., год. 5-та по пол.

РІЧНИЙ КОНЦЕРТ

фортепіянової музики у виконанні учнів кляси фортепіяну проф. Наталії Котович: Української Музичної Студії Н. К., Українського Музичного Інституту (Відділ у Філядельфії та Сеттлемент Мюзік Скул у Філядельфії, Па.

Заля: при Каюга і 17-ій вул., Філядельфія, Па.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Членів Українського Кооперативного Видавництва

„ЧЕРВОНА КАЛИНА"

відбудуться

дня 30 червня 1978 (п'ятниця), год. 6-та веч.

в приміщенні

Українського Народного Дому в Ню Йорку при 140 Друга Авеню, кімната ч. 22.

Порядок нарад буде поданий на Загальних Зборах.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

Год. 5:30 — Засідання Членів Ради Директорів

Карпатський Лещетарський Клюб — Ню Йорк

влаштовує

в днях 1-го і 2-го липня 1978 року на кортах Оселі УНСоюзу СОЮЗІВКИ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за першість СУАСТ-Схід 1978 В ГРУПІ ЧОЛОВІКІВ, СЕНЬЙОРІВ, ЖІНОК, ЮНАКІВ і ЮНАЧОК.

- З огляду на це, що змагання відбудуться в двох днях (субота і неділя), зголошення прошу присилати до четверга, 29-го червня 1978 р., на адресу: Mr. Roman Rakoczy, 158 Manor Ave., Cohoes, N.Y. 12047. Tel. (518) 237-6341.
- Провід турніру: Роман Ракочий, ст., Юрій Савчак, Зенон Снилик, Ярослав Рубель.
- Початок змагань в суботу, 1-го липня, год. 9-та ранку.
- Вписове 5.00 дол. від особи.
- Приміщення проситься замовляти через Управу Союзівки.

UNA Estate Soyuzivka

Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel. (914) 626-5641

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Український Музичний Інститут Америки

Відділ Ню Йорк

Субота, 24-го червня 1978 р., о год. 5-ій по пол.

КІНЦЕВИЙ ВИСТУП УЧНІВ

Кляс: М. БАЙЛОВОЇ, Р. ВЕНКЕ, Г. МИРОШНИЧЕНКО-КУЗЬМИ, Л. СТРУГАЦЬКОГО, К. ЧІЧКИ-АНДРІЄНКО.

Заля Дому Українського Визвольного Фронту

136 Друга Авеню, 2-ий поверх, НЮ ЙОРК, Н. Й.

Запрошуємо Українське Громадянство взяти участь та підтримати нашу музикальну молодь.

УВАГА! УВАГА!

МУЗИЧНО-РОЗВАГОВІ ТАБОРИ

Українського Хору „МОЛОДА ДУМКА" в Ню Йорку

***відбудуться від* 23-го липня до 12-го серпня 1978 р.**

на Оселі УРСоюзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й.

для молоді у віці від 8-16 років.

За анкетами зголошень проситься звертатися, найдальше до 5-го липня 1978 р. до:

UKRAINIAN CHORUS "DUMKA" OF AMERICA, Inc. (Moloda Dumka)

140-142 Second Avenue, New York, N.Y: 10003

ТАБОРОВИЙ КОМІТЕТ

Український Музичний Інститут Америки, Інк.

Відділ в Ірвінгтоні, Н. Дж.

влаштовує

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ

В програмі фортепіянові твори 30-ти композиторів:

- В. Барвінського, І. Берковича, М. Вериківського, В. Довженка, М. Дремлюги, О. Жука, В. Кирейка, П. Козицького, М. Колесси, А. Кос-Анатольського, В. Косенка, М. Любарського, С. Людкевича, Б. Лятошинського, Н. Нижанківського, Л. Ревуцького, Ю. Рожавської, А. Рудницького, В. Сирятського, Я. Степового, Б. Фільц, І. Шамо, А. Штогаренка, та
- В. Грудина, З. Ляська, І. Недільського, І. Поваляєчека, Р. Савицького, І. Соневицького, М. Фоменка, — композиторів-педагогів УМІ для відзначення — 25 РОКІВ ЙОГО ІСНУВАННЯ.
- Програму виконують ічні УМІ, кл. Г. Клим: Т. Бабенко, Є. Вовк, Н. Гнат, Р. Гопалюк, А. Григорович, Л. Гусак, І. Дац, Н. Закаляк, Л. Олійник, О. Олійник, У. Пінковська, Х. Терлецька.

Неділя, 25-го червня 1978 р. Год. 6-та вечора

Заля **Українського Народного Дому,** 140 Prospect Ave., Irvington, N.J.

ВИЯВЛЯЮТЬ ПОДРОБИЦІ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

місця праці. (В. Надюка прийняли на місце Вінса, звільненого на підставі „зменшення штату" робітників).

6 квітня від 8-ої год. ранку (значить 2,5 годин перед початком суду) ввесь квартал, де знаходиться будинок Подільського районного народного суду, був обведений членами міліції і робітниками КГБ; закрили вуличний рух перед будинком.

Судову залю заповнили ,зацікавлені' з рядів КГБ; через двері до залі нікого не пускали. Групою міліції командував працівник КГБ Е. Александров переодягнений на капітана міліції. До суду не пускали нікого зі знайомих Вінса через брак вільних місць, що було очевидною брехнею.

Матір і бабуся Вінса відмовилися спочатку ввійти до суду, вимагаючи, щоб пустили туди всіх рідних і знайомих, в результаті чого робітники міліції і КГБ витиснули всіх від дверей вниз по сходах.

Пропустили до залі сестер П. Вінса Лізу і Наталку, за ними також матір і бабусю. Увійшовши до залі, сестри старалися передати судді заяву, але робітники КГБ кинулися на них і затягнули до бічної кімнати, звідки їх перевезли до будинку міліції Шевченківського району. Матір і бабуся старалися захищати своїх дітей і їх також викинули зі залі, при чому руку матері поранили при дверях.

В існуючому хаосі вдалося прорватися до судової залі Н. Мамсиковій, знайомій П. Вінса. Якийсь час вона була одинока зі знайомих і близьких Вінса, яка була присутньою на процесі ввесь час. Пізніше допустили матір і бабусю.

Друзі Вінса протестували проти поведінки влади і виготовили протестну заяву до голови суду та зібрали підписи. В цей час члени міліції і робітники КГБ схопили А. Твердохлєбова, який приїхав з Москви на процес і арештували В. Маленковича, свідка оборони. Їх завезли до приміщень міліції Печерського району та затримали до 7—8-ої год. вечора. При вході до судового будинку схопили Я. Бородовського, якого відправили до міліції...Робітники КГБ старалися кілька разів задержати Т. Токаюка, товариша Вінса, але присутні баптисти не допустили до цього.

З цих причин до судової залі не могли ввійти не тільки члени родини і приятелі П. Вінса, але й його свідки.

Під час суду П. Вінс тримався мужньо і спокійно. Від самого початку суду відмовився відповідати на питання, заявивши, що ввесь процес протизаконний. На питання відповідала матір Вінса, як свідок оборони.

Вісім свідків складали обвинувачення проти Вінса. Вони, в основному вуличний елемент, були спеціяльно приготовлені до цього.

Адвокат Н. А. Шафранський вказував на багаточисленні обставини (дивись залучені „Клопотання" і „Касаційна жалоба") що доказували необ'єктивність процесу і судового слідства та вимагав, щоби справу П. Вінса піддати дальшому слідству, але суд це відкинув.

На перерві, перед прочитанням вироку, робітники КГБ старалися затримати Н. Максикову, якій вдалося бути на цілому суді, але через матір Вінса до арешту не дійшло. Зате їм обом не вдалося бути на прочитанню вироку, була тільки бабуся.

Вирок суду: позбавлення волі на один рік у виправно-трудовій колонії загального режиму (максимальне покарання за статтею Українського кримінального кодексу).

Петро Вінс виголосив „послідне слово", сказавши, що вже рік раніше йому грозили робітники КГБ судовою розправою і ось вона тепер сповнилася. Він підкреслив, що і він тепер знайшовся на лаві підсудних після смерти діда, Петра Яковлевича Вінса, в таборі заслання в 1943 році, після переслідувань бабусі Лідії Михайлівни Вінс (заслана в Сибір на три роки в 1964 році) і на кінець, після численних покарань його батька, Георгія Петровича Вінса (по відбутті покарання в таборах — ще 5 років заслання). Це, казав П. Вінс, логічне продовження всіх тих переслідувань, яких зазнала родина Вінсів на протязі життя її членів за кілька поколінь.

12 квітня адвокат Н. А. Шафранський вислав до міського київського суду касаційну жалобу, а 6 квітня — клопотання в справі П. Вінса до Подільського районного народного суду.

Про всі заходи повідомлено Роберта Миллса, консула США в Києві".

ЧОТИРИ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

тету та активного громадянина д-ра Альберта Кіпу і згаданих уже голів союзових Округ Петра Тарнавського, Тимка Бутрея та мґра Романа Дякова.

Мистецьку частину програми виповнили, збираючи ентузіястичні аплявзи публіки, танцювальний ансамбль „Волошки" під мистецьким керівництвом пані Зої Граур-Корсун з Філядельфії та згаданий вже танцювальний ансамбль з Мек Аду під керівництвом о. Богдана Левицького.Не менші аплявзи та подив викликав виступ квартету сестричок Ліди, Наталки, Надійки і Ксені Гевків з Філядельфії, які в супроводі гітари Марти Штинь танцювали, співали і продеклямували вірш ред. В. Вергана: „Привіт Веселці".

Слово про „Свободу" і видання УНСоюзу мав, як згадано, ред. А. Драган, а новообраний головний предсідник УНС д-р Іван Флис в заключному слові наголосив важливість видань УНСоюзу, вітаючи приявних та дякуючи і гратулюючи організаторам і виконавцям цієї вдалої імпрези, яку започатковано співом американського і українського національних гимнів, а закінчено співом „Не пора".

Програмою проводила „душа" цієї імпрези, пані Анна Гарас.

Дарію Степаняк переобрано на голову ОЖ ОЧСУ, Відділ у Ню Йорку

Річні Загальні Збори ОЖ ОЧСУ Відділу в Ню Йорку відбулися 9-го квітня 1978 року.

Збори розпочато молитвою „Богородице Діво". Постанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано пам'ять членкині Управи Відділу св. п. Тоні Бабухівської, яка померла 21-го січня 1978 року.

Нарадами проводила Ділова Президія, що її очолювала Марія Нестерчук — заступниця голови Головної Управи мґр мґр Уляни Целевич; заступницею голови Ділової Президії обрано Іванну Качор, а секретаркою проф. Павлину Андрієнко - Данчук. На Збори прибули представники братніх організацій, які складали привіти: Марія Нестерчук від Головної Управи ОЖ та від Відділу в Асторії, Богдан Качор від 2-го Відділу ООЧСУ, Єлисавета Сидор - Чарторийська від СУМА, Андрій Прятка від Крайової Управи ТУСМ-у, Юлія Копчинська від Товариства кол. Вояків УПА, Степан Журавський від Батьківського Комітету Осередку СУМА.

Короткі, стислі, але суттєві були звіти секретарки Марії Пенджоли й фінансової референтки Наталії Хомут. Обширний звіт подала голова Дарія Степаняк, який заторкував всі референтури; після того окремі референтки доповнювали кожна зі своєї ділянки.

Дарія Степаняк у звіті заявила, що Відділ провадить многогранну працю, яка в основному ділиться на зовнішній і внутрішній відтинок. На зовнішньому відтинку Відділ пророблв чималу працю, головнішу з них тут треба згадати — 2-8-го жовтня 1977 року членкині зорганізували голодівку під Об'єднаними Націями в обороні політв'язнів, яка була продовженням великої Всеукраїнської Маніфестації Ню Йорку та околиць. До співучасти запросили довколишні Відділи ОЖ та інші жіночі організації; делеґатки Відділу — Дарія Степаняк, Юлія Копчинська та Меланія Коханська — брали участь у Жіночій Стейтовій Конференції в Олбані, яка попереджувала Всеамериканську Жіночу Конференцію в Гюстоні, Тексас (кожен стейт мав таку Передконференцію). На Всеамериканській Жіночій Конференції, представниці Відділу Дарія Степаняк та Юлія Копчинська, брали там активну участь разом з членкинями інших Відділів в проведенні пропаґанди за залізною заслоною, що увінчалося певним успіхом. 17-го грудня 1977 року заходами Відділу відбулося урочисте „Засвічення Ялинки" на бальконі дому ОУВФ для дітей українських політв'язнів.

На внутрішньому відтинку Відділ влаштував величавий бенкет з нагоди 10-річчя свого існування; Ширші Сходини присвячені сл. п. Славі Бандери, дружині сл. п. Степана Бандери; та Ширші Сходини присвячені Українській Жінці - Героїні.

Відділ брав участь у всіх імпрезах, влаштовуваних Об'єднаним Комітетом УККА та парохією св. Юра в Ню Йорку, а найважливіша з них, — участь у Фестивалю в травні 1977 року. Членкині Відділу, крім муравлиної праці у Відділі, беруть активну участь у підготові прийнять та перекусок для церкви, школи, братніх організацій УВФ на чолі з нашою посподарчою референткою Софією Когут. Церковний хор складається з 80 відс. членкинь ОЖ.

Після звітувань голова Дарія Степаняк дякувала всім членкиням за участь в похоронних обрядах та пожертви на оборону політв'язнів, замість квітів на могилу її чоловіка, сл. п. інж. Романа Степаняка. Пані Марія Лозинська подякувала за участь у похоронах, пожертви на оборону політв'язнів та молитви за душу її чоловіка, сл. п. мґра Евгена Лозинського. Пані Марія Нестерчук подякувала Відділові за пожертву 50 дол. на Головну Управу ООЧСУ (згідно з бажанням покійного) та участь в похоронах її чоловіка сл. п. д-ра Володимира Нестерчука.

Сумно було дивитися на нашу президію, де засідали наші провідні членкині в жалобі. Вони втратили своїх друзів життя недавно, майже в тому самому часі. Але, не зважаючи на свої особисті трагедії та переживання вони не зійшли зі своїх постів, а далі виконують свої обов'язки на чільних постах Об'єднання Жінок ОЧСУ.

На пропозицію Номінаційної комісії в складі: Марія Лозинська — голова, Юлія Копчинська і Володимира Харук — члени, обрано нову Управу в складі: Дарія Степаняк — голова, Марія Твердовська та Марія Коваль — секретарки, Анна Кульчицька та Теодора Цебрій — організаційні, Наталя Хомут та Володимира Харук — фінансові, Марія Лозинська та Павліна Данчук — культурно - освітні референтки, Юлія Копчинська та Маря Василик — імпрезові, Богданна Чарторийська — пресова, Софія Когут і Марія Яців — господарчі референтки, Доня Маґаль і Марія Гусак — суспільна опіка, Володимира Харук — архів'ярка, Меланія Коханська, Марія Мачула та Марія Грицковян — прапороносці. Вільні члени: Стефа Чорна, Ніна Пиль, Параскевія Кузьмович, Іванна Качор. Контрольна комісія: Марія Лозинська — голова, Александра Грицковян, Людмила Костик, Катерина Плішак, Марія Пятка — члени.

Переобрана голова Дарія Степаняк у зворушеному тоні подякувала за довір'я і закликала членкинь до [illegible]ьої співпраці, бож у співпраці сила.

Збори закрито відспіванням „Не пора".

Б. О. Чарторийська

Український День стейту Коннектикат

Традиційний Український День стейту Коннектикат відбудеться 25-го червня 1978 на ґрунтах манастиря Покрови Пресвятої Богородиці в Ню Кейнн, Коннектикат, (Понус Ст.3 Мерит Парквей з'їзд ч:36). Програму започаткує Архиєрейська Служба Божа в сослуженні духовенства околиці в годині 11-ій перед полуднем.

Опісля буде полуденок на ґрунтах манастирської обителі, де можна буде по поміркованих цінах дістати смачні українські й американські страви.

У мистецьку програму ввійдуть виступи танцювальних груп різних парохій, показ виробів українського народного мистецтва — кераміки, вишивок і інших. Спортову програму виповнять змагання в плаванні, відбиванка дружин поодиноких парохій та інші гри.

Головою Комітету Українського дня є п. Данило Горбатий, а головою пікніку п. Ришард Іваник.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ Дорогої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

МАРІЇ КОБАСОВСЬКОЇ з роду КОБРИН

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 1 липня 1978 р., о год. 9-ій ранку

в Українській Католицькій Церкві

Преч. Діви Марії в Картерет, Н. Дж.

(Carteret, N.J.).

Про молитви за душу Покійної просять:

муж — ІВАН

дочки — ІРЕНА і ГАНЯ з Родинами

Об'єднання Мистців Українців в Америці

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством з причини смерти

МИСТЦЯ

ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО

МОЛОДШОГО

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Доньці та Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

сл. п.

ПЕТРА ЛОЦУНЯКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

у середу, 21 червня 1978 р., о год. 8-ій ранку в церкві св. Покрови у Філядельфії, Па.

при Lindberg Blvd.

Про молитви просять:

дружина — НАДІЯ

діти — ЄВГЕН і ВІКТОРІЯ

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЖІНОЧА ДОПОМОГОВА ОРГАНІЗАЦІЯ — ГОЛОВНА УПРАВА

Ню Йорк, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. ред. Вячеслава Давиденка

мужа нашої заслуженої голови Відділу, довголітньої секретарки Головної Управи п-ні АЛЛИ складаємо 100.00 долярів на висилку бідним дітям на літні табори в Бельгії.

За Управу:

О. Томашівська

Замість квітів на могилу

сл. п. Вячеслава Давиденка

зложили на акцію „Діти Дітям":

Родина Могучих	$25.00
Родина Шонк-Русича	50.00
Тамара Гундлей	20.00

Замість квітів на могилу

сл. п. Романа Степаняка

зложили 40.00 долярів

Зірка і Роман БЕРЕЗИ

Дуже дякуємо Жертводавцям.

Ділимося сумною вісткою, що з Волі Всевишнього, 20-го червня 1978 року, відійшов від нас у Вічність, по тяжкій недузі, наш Найдорожчий БАТЬКО, ДЗЯДЗЬО і БРАТ

бл. п.

о. ВОЛОДИМИР КОРЧИНСЬКИЙ

парох церкви св. Івана Хрестителя в Рівергед, Л. Ай., Н. Й., народжений в Могильниці коло Теребовлі, Україна, парох церков в Україні і Німеччині.

Горем прибиті:

ЛІДІЯ — дочка з мужем ЮРІЄМ ДИГДАЛОМ і дітьми ЕВГЕНОМ, РОМАНОН, НЕЛЕЮ і МАРІЧКОЮ

НЕЛЯ — дочка з мужем БОГДАНОМ ЛЄХМАНОМ і дітьми БОГДАНОМ, ПЕТРОМ, МИХАЙЛОМ і МАРКОМ

Ближча і дальша Родина в Україні й Америці

ПОХОРОНИ пічнуться в середу, 21-го червня 1978 р. — ПАРАСТАСОМ, о год. 8-ій веч. в церкві св. Ів. Хрестителя в Рівергед, Л. Ай. і в четвер, 22-го червня, о год. 10-ій ранку відправиться СЛУЖБА БОЖА.

В п'ятницю, 23-го червня 1978 р., о год. 10-ій ранку буде відправлена ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в церкві свв. ап. Петра і Павла в Бріджпорті, Па., а опісля буде похований на місцевому цвинтарі.

Виховна праця у Школі Українознавства в Асторії

Минуло вже 25 років від тієї хвилини, коли парох церкви Чесного Хреста в Асторії о. Сотер Голик ЧСВ відчинив двері парохіяльного дому для українських дітей, започатковуючи Школу Українознавства в тій дільниці міста Ню Йорку. Школа Українознавства в Асторії постійно розвивалася, завдяки трудові теперішньої директорки школи пані Наталії Хоманчук, яка своїм організаційним хистом зуміла згуртувати в школі понад сотню дітей, та добрих кваліфікованих учителів, які дуже совісно виконують свої обов'язки придержуючись програми Шкільної Ради УККА.

Крім навчання предметів у визначених годинах, учителі ведуть виховну працю, яка проявляється влаштуванням імпрез, виконаних силами учнів усіх кляс, включно з дошкіллям, яке веде Лідія Магун.

Публічні виступи дітей дуже корисно впливають в процесі їх виховання. В першу чергу виробляють у дітвори почуття відваги й гордости, при чому учні краще опановують дикцію вимови, а вивчаючи тексти пісень чи деклямацій, засвоюють багато гарних літературних слів, розвивають пам'ять, та розбуджують почуття любови до визначних діячів української культури.

Цього року ми відзначили піснями, деклямаціями, та короткими доповідями „Листопадовий Зрив" у Львові, та в січні Свято проголошення Самостійної Української Держави 1918 року.

В грудні м.р. вшанували ми святочною програмою Їх Блаженство Патріярха Иосифа І-го з нагоди 86-ліття народження і 60-ліття священства. Директорка школи пані Наталія Хоманчук підкреслила в своїй доповіді заслуги Патріярха для закріплення Помісної Церкви й Патріярхату, та Його терпіння за Христову віру в большевицькій тюрмі. Піснями й деклямаціями учні звеличали воїна Христової Церкви.

Як кожного, так і м.р., відбулася гостина св. Миколая, яка припала в сам календарний день 19 грудня.

В першій частині програми всі учні школи, під орудою учительки пані Марії Олинець відспівали низку коляд і щедрівок, як також виголосили кілька святочних і новорічних побажань, чим впровадили в добрий настрій батьків, які заповнили залю.

У другій частині програми випроваджено сценку апокрифічного змісту, в якій зокрема вив'язався п. О. Марак в ролі св. Миколая, та ангели — учениці 6-ої кляси: І. Мікода, К. Малаховська, Г. Міхальцьо. Не бракувало й чортика з різками, який немало завдав страху дітям. Велика радість була при роздачі подарунків, яка перемогла страх у дітей при появі чортика. Це свято залишає у дітей гарні й приємні спомини на протязі довгого часу.

Після цього свята учителі почали підготовляти програму до концерту в пошану Тараса Шевченка, який відбувся у неділю, 19 березня з повним успіхом.

Свято відкрила Н. Хоманчук, та подала програму концерту, що її започаткував шкільний хор відспіванням Заповіту. Гарно опрацьований реферат „Історичні події в творах Шевченка" відчитала вчителька Л. Більовщук, а відтак слідував монтаж віршів „в пошану поета" у виконанню дітей першої й другої кляси, що їх підготовила учителька В. Хоманчук. Учні третьої кляси рецитували частини вірша „Розрита могила", а ролю України виконала учениця 7 кляси Оленка Підгорецька. Цю інсценізацію підготовила учит. М. Михайлів. Після того відбулась сценка з життя поета п.н. „Тарас Пастушок", що її підготовили й гарно відограли учні четвертої кляси під проводом уч. М. Олинець. Знаменито зі своєї ролі пастушка вив'язався Христофор Боднар, а в ролі Катерини — Наталія Дмитренко. При деклямуванні частини „Посланія" учням п'ятої кляси відчувалось, що вчитель В. Явдошин добре проаналізував цю поему, бо випровадив уривки в яких Т. Шевченко предсказав майбутнє українського народу, та його заклики до згоди, братньої любови й науки, і сьогодні актуальні українській спільноті в розсіянні по світі. Живий образ „Україна Шевченкові" представили учні шостої кляси з якими працювала уч. М. Нестерчук. Кінцевою точкою програми була інсценізація містерії „Великий льох", яку випровадили учні сьомої кляси. Драму цеї містерії пояснила дир. Н. Хоманчук, а хід інсценізації вів О. Вітюк.

На тлі суботнішньої церкви, учениці 7-ої кляси: Х. Івашко, Л. Набока й М. Міхальцьо в ролях душ гарно виглядали й деклямували першу частину цієї поеми. В другій частині, на зміну, на сцену вибігли чорні ворони: К. Малаховська, І. Мікода й Г. Міхальцьо, а ролі лірників виконали: Т. Боднар, М. Микитів і О. Дусанівський. Інсценізацію закінчили робітники з лопатами в руках, які мали розкопати могилу й дістатися до домовини Богдана. Ці ролі виконали: А. Кухар, І. Підгорецький, В. Загнійний, Р. Мочара й П. Набока.

Точки слова переплітано піснями „Поклін Тобі Тарасе", „Разом діти України", „Садок вишневий", „Реве та стогне", „Сонце заходить" та інші, що їх відспівав дитячий хор під орудою учительки М. Олинець.

Веселою й розваговою імпрезою для учнів, зокрема для дітей дошкілля й нижчих кляс є весняна забава, яка цього року відбулася у неділю, 14-го травня в день Матері. Хоча були зливні дощі, того дня о год. 3-ій по полудні батьки зі своїми дітьми заповнили залю. Це була велика й приємна несподіванка для пань членів Забавного комітету під зарядом п. Барана.

Програму підготовили й вели учительки. Гарними й добірними віршами й піснями діти звеличали свою любу неньку, а також діти дошкілля вручили своїм матерям гвоздики, як символ любови й подяки за її жертвенну працю над їх вихованням.

Продовженням свята Матері була дитяча забава, програму якої заповнили українські народні танки учнів кляси Оксани Бачик, як також сценічна картина п.н. „Привіт весні", в якій головні ролі виконали: Н. Голіят, І. Мікода, Г. Міхальцьо, Р. Грицин і квіточки — діти третьої кляси.

Веселий настрій у дітей наводили виграші, а також буфет, про що подбали пані Батьківського комітету.

Марія Михайлів

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

використовуючи спогади й оповідання свого чоловіка та інформації тих осіб, що разом з ним співпрацювали.

Цікаво читається біографію Д. Левчука, народженого в 1900-му році на Поліссі, але в 1915 році його родину переселили аж над Волгу в Саратівську губернію. Його доля завела до Києва, де йому після різних пригод вдалося скінчити правничі студії.

Найцікавіший в цій книжці розділ про суд на Переяславщині, де молодий правник Д. Левчук вперше виступав як оборонець, і де селяни „загинали" комуністичних суддів-безбожників.

Авторка оповідає про те, як її чоловік став прихильником Гетьманського Руху, як він виїхав на еміграцію, і як тут працював як журналіст. Про смерть Д. Левчука і про його похорон та про прощальні промови в часі похоронних обрядів подані докладніші звіти.

В книжці 8 світлин. Книжку продається за чотири доляри, її можна купити в авторки — Irene Levchuk, 5010 N. Warnock St., Philadelphia, Pa. 19141.

Вячеслав Прокопович. „ВІЧНЕ ПІДДАНСТВО". До питання про правну природу з'єднання України і Москви. Українська Бібліотека імени Симона Петлюри в Парижі. Париж, 1976. ст. 134.

Секретар Ради Бібліотеки ім Симона Петлюри в Парижі М. Ковальський гаряче рекомендує читачам цей останній твір покійного В. Прокоповича, бо це „цінний і вартісний вклад у зрозуміння нашої історії, головним чином епохи гетьмана Богдана Хмельницького".

Автор доводить, що Україна і після 1654-го року „оставалася самостійною державою і цар нею фактично не володів, задовольняючися номінальною її від себе залежністю й титулом."

В. Прокопович стверджує, що „в очах сучасників — українців і чужинців — це примирье", „przymierze" мир, угода „з'єднochення приязні", умова про оборонну, протекцію, тодішнім латинським терміном мовлячи, союз.

Це акт двосторонній взаємний, угода двох рівних сторін" (ст. 59).

Та що з цього всього залишилося до указу з 1876 року — це всі ми дуже добре знаємо, так само точно знаємо з ленінської конституції той пункт, який дозволяв Україні кожної хвилини відійти від Москви, і знаємо, що сталося б із тим українцем, який відважився б згадувати про отдєлєніє!

Як бачимо — в цій справі немає різниці між московськими царями і московськими комуністами. Царі потребували більше як сотні років, щоб знищити сліди української самостійности, а московські „пролетарі" роблять це в скорішому темпі.

Повідомлення Ліґи проти знеславлювання українського імени

Безпосередньою причиною постання Ліґи проти знеславлювання українського імени була реакція української громади на фільм „Голокост", у якому представлено наш висококультурний і добросердечний український нарід, як нарід кровожадних антисемітів. Та завдання Ліґи йдуть далеко поза справу „Голокосту". Перед Ліґою стоїть велике і важливе, але необхідне завдання протидіяти усяким акціям очорнення і знеславлювання українського народу, а теж зневаження або промовчування його визвольної боротьби, незалежно звідки ці очорнювання і знеславлювання не йшли б.

Щоб дії Ліґи були успішні, не зважаючи на байдужу, а то й неприхильну поставу великої частини американської преси і телебачення, ці дії мусять спиратися на можливо найкращій історичній документації та й суттю і формою бути на високому рівні. У зв'язку з цим Ліґа потребує зрозуміння, співпраці і допомоги української громади, а іменно у таких ділянках:

1). У зв'язку з комплектуванням архіву й підручної бібліотеки, Ліґа просить присилати на адресу: Ukrainian Anti-Defamation League, P.O. Box 2142, Jenkintown, Pa. 19046, знімки, свідчення, документи і інші матеріяли, які відносяться до допомоги з боку українського населення жидам під час німецької окупації. Ліґа рівнож звертається до українського громадянства й організації допомогти у збиранні відповідної документації про український Голокост (голод 1933 р., злочинні дії Чека-НКВД і т.п.) для видання брошур, які могли би бути використані американськими шкільними радами в окремих програмах про голокости в світовій історії. З присланих матеріялів будуть зроблені фотознімки або копії, а оригінали будуть повернені власникам.

2). Просимо зголошувати до Ліґи евентуальні шкоди спричинені фільмом „Голокост", як, наприклад, втрата праці, напади на дітей у школі тощо. Адвокати, які співпрацюють із Ліґою розглянуть прислані справи й оцінять чи ці справи надаються до судового зажалення.

3). Праця Ліґи вимагає різних видатків, а іменно видатків та устаткування бюра Ліґи, архіву і підручної бібліотеки Ліґи, на пошту і телефон, на друкування меморіялів, брошур, летючок, на покриття коштів дороги осіб запрошених виступити на спеціяльних телевізійних програмах або перед чужою публікою на евентуальні судові позови і т. п.

Громадяни, які розуміють потребу існування Ліґи і які хотіли б допомогти їх фінансово можуть вплачувати свої пожертви на вище подану адресу, або на конто ч. 4314 у щадниці Самопоміч у Філядельфії її адреса: Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union, 4814 N. Broad St., Philadelphia, Pa.

Для відома нашої громади подаємо інформації про працю Ліґи за цей короткий час існування. Ліґа допомагає порадами місцевій телевізійній станції у накрученні півгодинної програми — української відповіді на фільм „Голокост". У зв'язку із дотеперішньою відмовою централі НБіСі у Ню Йорку дати українцям час на телевізії для спростування наклепів супроти українського народу, що мали місце у фільмі, Ліґа зорганізувала по місцевих школах українознавства масові висилки листів до президента цієї станції з апелем змінити своє становище, чейже на його станції мало місце поширення ненависти супроти українського народу. Ліґа просить рівнож інші українські організації і окремі особи посилати листи або телефонувати у цій справі до НБіСі. (Адреса централі НБіСі: Robert Mulholland, President, NBC — TV, 30 Rockefeller Plaza, New York, N.Y. 10020.

Ліґа також увійшла в контакт із філядельфійською шкільною радою, яка заініціювала програму про голокости у світовій істоії (які матеріяли є вже в стадії поширення по цілій Америці) в справі відсутности згадки про інші голокости поза винищенням жидів під час Другої світової війни, а в першу чергу замовчання українського голокосту, який тривав протягом двох десятиріч і в якому знищено більше як два рази стільки українців, як жидів за час їхнього голокосту.

Провід філядельфійської Ліґи надіється, що ліґи проти знеславлювання українського імени постануть теж по інших українських осередках і що зчасом ці ліґи відповідно об'єднаються.

За тимчасову Управу філядельфійської Ліґи проти знеславлювання українського імени

Дзвінка Швед, голова, Меласся Сарахман, скарбник, Ігор Мірчук, секретар

ЧАС І ОСОБОВІСТЬ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

У пристрасті святій любови
Малі клітинки ми спільнот,
Гаряча кров народу крови,
І кість від кості, з плоті плоть
У пристрасті палкій любови. (стор. 48)

*

Мільйонів біль, збережений в сонетах,
Сплине в завзяття завтрішніх бійців.
Як воїн з болю станеться поетом,
Поетів в воїнів замінить гнів. (стор. 111)

ФІЛОСОФІЧНО-АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ПІДСУМОК НАРИСУ

Спроба визначити на прикладі ліричної збірки поета стосунок його особовости до констеляції вартостей і до життєвої категорії часовости виявила, як принаймні авторові цієї статті здається, можливість та пожиточність підходу до поезії, як до посестри філософії. „Begriffe ohne Anschauungen sind leer, Anschauungen ohne Begriffe sind blind" казав колись великий Кант: Поняття, що у своїй абстракності справляють враження „порожніх", виповнюються конкретним змістом щойно за допомогою поетичних зображень. Назверхність поетичних зображень, проникнена зором думки — застосуванням до неї філософічних понять, виявляє щойно повноту та глибину своїх досягнень. Поезія і філософія бувають різними, але взаємно доповнюючими інтерпретаціями життя й світу, відкриваючи саме у своєму взаємопроникванні цілісність своїх змістів.

Так, у нашому прикладі філософічно-антропологічної інтерпретації творчости В. Янова виявляється співдія філософічної антропології та її посестри — поезії, виявляється в унаявненні і в уприступненні метафорично-образовою, мовою поезії термінологічних, отже абстактних, не наочних визначень філософічної антропології. У нашому випадку в ліриці В. Янова, виявляється мовою поезії проблематика змагання особовости із часовістю у пошуках безсмертя, згідно з трагічним записом поета Рільке: „Wo ist das Bleiben?" чи з докорінно глибинним висловленням св. Авґустина про „irrequietum cor humanum" — про „невтишне людське серце".

Коговз у поклоні Патріярхові

Коговз, Н.Й. (І.Д.). — Українська католицька парохія св. Петра й Павла гідно вшанувала 86-ліття народин Блаженнішого Патріярха, Иосифа І. Місцевий парох, о. митрат Володимир Андрушків, відправив 19-го лютого Службу Божу в намірені Патріярха та виголосив відповідну до хвилі проповідь. По полудні в 4:00 годині почалася святочна академія в залі парохіяльної школи, що її заповнили парохіяни й гості з сусіднього Трой зі своїм парохом, о. крил. О. Волянським. Церковний мішаний хор під проводом сестри Лаври відспівав „Отче наш", потім о. митрат В. Андрушків виголосив вступне слово. Учень Ігор Кухар продеклямував молитву за Патріярха, а хор і зібрані відспівали многоліття Патріярхові. Дальше хор проспівав „Блажен муж" А. Гнатишина. Пані З. Білас рецитувала поему Зої Когут „Рефлексії в Римі", учениця Таня Сосяк продеклямувала поему І. Тиверця „Ми до Тебе руки простягаєм", пані У. Омецінська рецитувала поему Р. Завадовича „Обранець Провидіння". Ред. М. Галів з Ню Йорку прочитав змістовну доповідь про всебічну й наполегливу працю Патріярха протягом його 15 років побуту в Римі. Промовець підкреслив, що Керманич українського католицького церковного корабля — це людина великого формату. Тому 15 років цілий світ заговорив про Нього. Його непроминаючі заслуги в розбудові нашого церковного життя, поїздки по всіх країнах вільного світу, де живуть українці, собор св. Софії, католицький університет, бібліотека, музей, церква св. Вакха й Сергія, українська парохія в Римі — це милеві стовпи на довгому шляху до обіцяної землі. Наш Патріярх — це символ боротьби за наші людські, релігійні й національні права. Молитвою за Патріярха закінчено академію.